

บทคัดย่อ

เอกสารวิชาการส่วนบุคคล เรื่อง “การรวมตัวของสหภาพยุโรป: บทเรียนสำหรับอาเซียน” จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของการรวมตัวของสหภาพยุโรปทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง หลักการเหตุผลเบื้องหลัง ปัญหาและอุปสรรค และที่สำคัญที่สุดซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จของสหภาพยุโรปที่ควรเป็นบทเรียนแก่อาเซียน ซึ่งได้ประกาศใน “วิสัยทัศน์อาเซียน ๒๐๒๐” ว่า ต้องการให้มีการรวมตัวทางเศรษฐกิจภายในปี ๒๐๒๐ โดยผู้เขียนแบ่งการนำเสนอเป็น อดีต ปัจจุบัน และอนาคตของสหภาพยุโรป และตามด้วยข้อสรุปสำหรับการรวมตัวของอาเซียน

ในภาคอดีตได้นำเสนอประวัติการก่อเกิดสหภาพยุโรป เหตุการณ์สำคัญที่นำไปสู่การรวมเป็น “ประชาคมเศรษฐกิจยุโรป” และการรวมทางกเรเมืองเป็น “สหภาพยุโรป” ในที่สุด ตามด้วยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสหภาพยุโรปในปัจจุบัน เช่น ข้อมูลพื้นฐาน สถานะ ฐานะทางกฎหมาย สมาชิกและการขยายสมาชิก สถานะทางเศรษฐกิจ มาตรฐานการครองชีพ ตามด้วยการนำเสนอโครงสร้างสหภาพยุโรป บทบาท “ประชาคมยุโรป” โครงสร้างสถาบันและกระบวนการตัดสินใจของสหภาพยุโรป นโยบายหลักของสหภาพยุโรป เช่น นโยบายการสร้างสมดุลภายใน นโยบายตลาดเดียว และนโยบายเพิ่มความร่วมมือและสร้างความกลมกลืนในด้านต่างๆ เป็นต้น

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอนาคตของสหภาพยุโรป ได้นำเสนอปัญหาจากการขยายตัว ความแตกต่างทางภาษาวัฒนธรรม สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญใหม่ ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการให้สัตยาบันร่างรัฐธรรมนูญใหม่

ในส่วนสุดท้ายที่เป็นบทเรียนสำหรับอาเซียนผู้เขียนสรุปประเด็นความแตกต่างระหว่างอาเซียนและสหภาพยุโรปตั้งแต่ในแง่วัตถุประสงค์ในการรวมตัว ความแตกต่างของข้อตกลงและสนธิสัญญาในการก่อตั้ง ขอบเขตความร่วมมือทางเศรษฐกิจ โครงสร้างองค์กรที่แตกต่างกัน ตลอดจนการขยายสมาชิกก็ต่างกันด้วย

ในด้านบทเรียนของอาเซียนผู้เขียนเสนอว่าหนทางเดียวที่จะไปสู่การรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน คือ การสร้างกลไก/สถาบันเหนือรัฐ (supranational mechanism) ขึ้นมา และศึกษาบทเรียนความสำเร็จและความล้มเหลวของการนำนโยบายหลักของสหภาพยุโรปไปปฏิบัติ จึงจะบรรลุภารกิจที่ได้แสดงไว้ในวิสัยทัศน์อาเซียน ๒๐๒๐